

11/10/2018

לכבוד

- ח"כ מירי רגב, שרת התרבות והספורט
- ח"כ משה כחלון, שר האוצר
- ח"כ יעקב מרגי, יו"ר ועדת החינוך, התרבות והספורט – כנסת ישראל
- יוסי שרעבי, מנכ"ל משרד התרבות והספורט
- מר שי באב"ד, מנכ"ל משרד האוצר
- מר שאול מרידור, הממונה על השכר באגף התקציבים – משרד האוצר

הנדון: נייר עמדה בנושא תזכיר חוק התרבות והאמנות (תיקון מס'), (התשע"ט - 2018

נכבדי,

אנו בשח"ם – ארגון השחקנים בישראל חושבים כי על משרד התרבות לחזור בו מתזכיר חוק זה. מדברי תזכיר החוק ניכר כי סוגיה זו מטופלת ומקבלת התייחסות הולמת וראויה היום בחוק, כפי שמצוין במספר מקומות בתזכיר החוק בהוראת סעיף 3ב' לחוק יסודות התקציב.

חשוב להפריד בין האינטרסים הפוליטיים של שר כזה או אחר לבין האומנות והתרבות, תזכיר חוק זה בה לצמצם את הגיוון הרעיוני המאפיין את עולם התרבות הישראלי שהינו ראי לחברה הישראלית השסועה מצד אחד, אך מחבקת ומקרבת מצד שני. אין לשיח הפוליטי מקום ולכן יש לנתק בין העדפה פוליטית של שר מסוים לבין מופעי התרבות אותם צורך הציבור. בטח כאשר החובה היחידה שחלה על השר הינה חובה התייעצות ולא חובת אישור ולמעשה החוק הנוכחי מאפשר לשר, ללא קשר לשיוכו הפוליטי, לבטל תמיכות בהינף יד.

תפקיד התרבות היא להוות גשר של נרטיבים, לראות את עולמך גם מכיוונו של מי שמקומם ומאתגר את תפיסת עולמך. תרבות אינה תעמולה. תרבות חוסכת תעמולה, מכיוון שהיא מוכיחה לעולם ולציבור כי הלכה למעשה מתנהל בתוך הציבור שיח אמיתי בין תפיסות עולם שונות, כפי שביטא זאת בדבריו הנשיא והמחזאי האהוב, מר יצחק נבון: "תפקידה של התרבות הינו לנשוח את היד שמאכילה אותה". האם מישהו שרואה את מדינת ישראל כישראלית אך מבקש להפריד דת ומדינה אינו זכאי למימון?! האם מישהו שמערער על תפיסת הלאומיות בעידן גלובלי לא זכאי לבמה ציבורית? האם הסרט "על סף הפחד" לא צריך לקבל במה?

בעולמו של החוק לא היו מוצגות בתיאטרונים במימון יצירות כמו "מלכת האמבטיה", "רצח", "חירבת חיזעה", יצירותיו של ברכט של מולייר, 'אביב מתעורר', ולמעשה חלק אדיר מהקאנון התרבותי.

לגופו של תזכיר החוק, מוסיף תזכיר כי שר התרבות יקבל החלטתו לאחר שקיבל את המלצת ועדת התמיכות, היועץ משפטי למשרד התרבות והמועצה הישראלית לתרבות ולאומנות, המדובר הלכה למעשה במנגנון התייעצות בלבד, ולא מגנון המכיל אישור מקדמי של גורמי מקצוע בלתי תלויים. לפיכך, אם נחוש משרד התרבות והמחוקק להעביר סמכות זו מידי משרד האוצר, עליו לאפשר להחלטה להיות בלתי תלויה ולהעבירה אותה לוועדת התמיכות וליועץ המשפטי למשרד התרבות ולוועדה לאומנות ולתרבות בעניין זה. על כן מוצע כי בהצעת החוק ייכתב כי השר יוכל לאשר (או לדחות) שלילית תקציב כאמור במידה ושלושת הגופים הנ"ל, החליטו והמליצו, כל אחד בנפרד, על שלילת תקציב ממוסד תרבות כזה או אחר.

בברכה,

חבר הוועד המנהל בשח"ם

שח"ם ארגון השחקנים בישראל